

Primjer broj 4- Kapital

Klasa 3: Kapital

30-OSNOVNI KAPITAL

- 300-Akcijski kapital
- 301-Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću
- 302-Ulozi
- 303- Državni kapital
- 309- Ostali osnovni kapital

31-NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL

- 310-Neuplaćene upisane akcije
- 311-Neuplaćeni upisani udjeli

32-REZERVE

- 320- Emisione rezerve
- 321- Zakonske rezerve
- 322- Statutarne i druge rezerve

33- REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI I GUBICI

34 NERASPOREĐENI DOBITAK

- 340-Neraspoređeni dobitak ranijih godina
- 341-Neraspoređeni dobitak tekuće godine

35- GUBITAK

- 350-Gubitak ranijih godina
- 351-Gubitak tekuće godine

4-1: Struktura sopstvenog kapitala u Bilansu stanja otvorenog akcionarskog društva na dan 01.03. 200X. je sljedeća:

Akcijski kapital <i>(Obične akcije- nominalna vrijednost 2€,50. 000 akcija odobreno; 40.000 akcija izdato i nalaze se van društva)</i>	80.000
Emisiona premija	10.000
Statutarne rezerve	10.000
Neraspoređeni dobitak prethodnih godina	<u>20.000</u>
Sopstveni kapital	120.000

Sljedeće poslovne transakcije proknjižiti sistematski i hronološki :

1. Skupština otvorenog društva A. D. donijela je odluku o povećanju osnovnog kapitala. Odbor je odobrio emisiju 10.000 običnih akcija nominalne vrijednosti 2€ po akciji. Akcije su upisane u potpunosti, pri čemu su akcije upisane uz emisiju premiju od 10% od nominalne vrijednosti. Novac je u cjelosti uplaćen na tekući račun.(odluka o povećanju osnovnog kapitala i izvod)
2. Upravni odbor je objavio usitnjavanje običnih akcija u odnosu 1:2 (odluka o usitnjavanju)
3. Donijeta je odluka o kupovini 600 sopstvenih običnih akcija za 1.200€. Prema izvodu poslovne banke izvršena je isplata za kupovinu akcija.
4. Donijeta je odluka o prodaji 400 otkupljenih sopstvenih običnih akcija u iznosu 1.000€. AkcijeNovac je uplaćen na tekući račun. (ugovor i izvod)
5. Skupština akcionarskog društva donijela odluku o povećanju osnovnog akcijskog kapitala iz sredstava društva i to: iz statutarne rezerve društva u iznosu od 10.000€ i iz neraspoređenog dobitka u iznosu od 10.000€.
6. Skupština akcionarskog društva donijela je odluku o isplati dividendi iz neraspoređenog dobitka prethodnih godina u iznosu od 8.000€

4-2: Otvoreno akcionarsko društvo je imalo sljedeće stanje na bilansnim pozicijama na dan 31.12.20x8. godine: Akcijski kapital po osnovu običnih akcija 7.000€ (100 običnih akcija po 70€/akciji), Akcijski kapital po osnovu prioritetnih akcija 4.800 (80 prioritetnih akcija po 60€/akciji), Građevinski objekti 17.500€, Ispravka vrijednosti građevinskih objekata 500€, Blagajna 4.000€, Tekući račun 16.000€, Dobavljači u zemlji 8.200€, Kratkoročni krediti 21.000€ Gubitak tekuće godine 3.000€.

Sastavite bilans **stanja na dan 31.12. 20x8**. Otvoriti poslovne knjige za 20x9, a zatim hronološki i sistematski proknjižiti sljedeće poslovne promjene:

1. Preduzeće je donijelo odluku da otkupi 80 sopstvenih običnih akcija u vrijednosti 8000€, koje je dužno da proda u roku od jedne godine od dana nabavke. Plaćanje je izvršeno preko tekućeg računa (obračun posla i izvod).
2. Skupština otvorenog akcionarskog društva donijela je odluku o povećanju osnovnog kapitala. Izvršena je nova emisija 100 običnih akcija po nominalnoj vrijednosti 70€ po akciji. Emisiona vrijednost je 80 € po akciji. Sve akcije su upisane. Emisiona premija i polovina upisanih akcija su uplaćeni preko tekućeg računa (izvod).
3. Donijeta je odluka da se proda 70 otkupljenih sopstvenih akcija za 800€. Uplata je izvršena na tekući račun preduzeća (odluka i izvod)
4. Preduzeće nije uspjelo da proda u roku od godinu dana preostale otkupljene sopstvene obične akcije. Potrebno je izvršiti poništavanje otkupljenih sopstvenih akcija zbog neuspjele prodaje u roku od godinu dana od dana sticanja (odluka o poništavanju akcija).
5. Skupština akcionara je donijela odluku o pokriću gubitka iz prethodnih godina u iznosu od 1.000€ na teret smanjenja osnovnog kapitala po osnovu običnih akcija po pojednostavljenom postupku.
6. Preduzeće je donijelo odluku da određeni iznos slobodnih novčanih sredstava plasira u:
 - a)kupovinu kratkoročne hartije od vrijednosti radi dalje trgovine sa istim, pa je kupilo 100 običnih akcija preduzeća "T mobile" čija je tržišna cijena 20€/akciji (obračun posla i izvod);
 - b)kupovinu običnih akcija preduzeća „Titeks“ a.d. radi sticanja učešća od 20% u kapitalu tog preduzeća. Kupovna vrijednost akcija iznosi 5.000€, provizija berzanskog posrednika iznosi 0,8% od kupovne vrijednosti akcija. Plaćanje je izvršeno preko tekućeg računa. (obračun posla, ugovor i izvod).

4-3: Hronološki i sistematski proknjižiti sljedeće ekonomske promjene:

1. Ugovorom o osnivanju utvrđeno je da je osnivački kapital društva 50.000€ i da je nominalna vrijednost običnih akcija 1€ po akciji. U skladu sa ovim aktom osnivači su unijeli kao ulog: poslovni prostor čija je procijenjena nabavna vrijednost 40.000€, a otpisana vrijednost 12.000€; nova oprema čija je nabavna vrijednost 15.000€, robu u vrijednosti 3.000€ i novčanog uloga 4.000€. Ulozi su unijeti u društvo i izvršena je uplata za izdavanje akcija (osnivački akt, ugovor i izvod)
2. Skupština akcionarskog društva donijela je odluku o novoj emisiji običnih akcija. Emitovano je 10.000 običnih akcija po nominalnoj vrijednosti od 1€ po akciji i 8.000 prioritetnih akcija po nominalnoj vrijednosti 2€ po akciji. Sve akcije su upisane po emisionom kursu i to: 5% obične akcije i 10% prioritetne akcije. Akcionari su u cjelosti uplatili svoj dug. (izvod)
3. Otkupljeno je 1000 sopstvenih običnih akcija po tržišnoj vrijednosti 2€.(izvod i ugovor)
4. Na osnovu ugovora o zajmu preduzeće je odobrilo dugoročnu pozajmicu preduzeću "A" u iznosu od 10.000€. Sredstva su isplaćena preko tekućeg računa (izvod).
5. Donijeta je odluka o usitnjavanju običnih akcija u odnosu 1:2.
6. Na osnovu odluke skupštine akcionara izvršena je zamjena 40 običnih akcija nominalne vrijednosti 70€ po akciji za obične akcije nominalne vrijednosti 50€/akciji, radi smanjenja osnovnog kapitala. Razlika je isplaćena akcionarima preko tekućeg računa (izvod, oduka).

4-4: Na osnovu datih podataka na računima glavne knjige odgovorite na sljedeća pitanja:

- a) Koliko iznosi vrijednost osnovnog kapitala ?
- b) Koliko iznosi vrijednost sopstvenog kapitala?
- c) Koliko iznosi vrijednost raspoloživog osnovnog kapitala?

Akcijski kapital obične akcije	
D	P
10.000	150000

D Akcijski kapital prioritetne P akcije	
---	--

	20.000
--	--------

D Statutarne rezerve P	
------------------------	--

1000	6000
	8000
	3000

Otkupljene sopstvene obične akcije	
D	P
3000	10.000

D Gubitak prethodnih godina P	
13000	

D Neplaćeni upisani kapital P	
10.000	20.000

